

Službeni glasnik BiH, broj 49/13

Na temelju članka 14. stavak 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici, održanoj 28. svibnja 2013.godine, donijelo je

KODEKS

DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. - OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

(1) Kodeksom državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kodeks), uređuju se pravila i principi dobrog ponašanja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucija) u obavljanju državne službe, utemeljeni na Ustavu, ratificiranim i objavljenim međunarodnim ugovorima, zakonima i drugim propisima u Bosni i Hercegovini.

(2) Ovaj kodeks sadrži pravila i principe dobrog ponašanja državnih službenika prema građanima i u međusobnim odnosima državnih službenika, kao i upoznavanje građana s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od državnih službenika.

Članak 2. (Cilj kodeksa)

Cilj kodeksa je da državni službenik kao predstavnik institucije svojim ponašanjem štiti javni i pravni interes utemeljen na Ustavu i zakonu i tako doprinosi jačanju uloge i ugleda državne službe.

Članak 3. (Primjenjivanje načela državne službe, odgovornosti i obveze)

(1) Državni službenik u obavljanju dužnosti primjenjuje načela državne službe i načela ponašanja državnih službenika, propisana Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i drugim propisima.

(2) U ostvarivanju principa kodeksa državni službenik poduzima radnje i mjere koje su propisane,

izbjegava i suzdržava se od onih radnji koje nisu dopuštene ili su zabranjene.

(3) Izuzimajući odredbe propisa o stegovnoj odgovornosti, ocjenjivanju i unapređenju državnih službenika, državni službenik nije odgovoran za mišljenje izneseno i odluku donesenu u dobroj vjeri i sukladno najboljim znanjima i vještinama u toku izvršenja službenih dužnosti, povjerenih zadataka i dodijeljenih ovlasti.

(4) Državni službenik dužan je uredno, pravilno i pravovremeno obavljati poslove i zadatke svog radnog mjesta, kao i druge povjerene poslove i zadatke u okviru stručne spremlje i mjerodavnosti.

(5) Svaka naredba koju, u vršenju diskrecijskih ovlasti, državnom službeniku izdaje nadređeni, mora biti jasna, odnosno razumljiva i moguća s utvrđenim razumnim rokovima za izvršavanje i s točno određenim ili odredivim predmetom, i utemeljena na zakonima, podzakonskim propisima, planovima i programima rada, ili drugim aktima koji reguliraju nadležnost i djelatnosti institucije.

POGLAVLJE II. - ZAŠTITA OSOBNOG UGLEDA I UGLEDA DRŽAVNE SLUŽBE

Članak 4. (Očuvanje ugleda institucije)

(1) Državni službenik dužan je voditi računa da ponašanjem na javnom mjestu i istupanjem u javnosti ne umanju osobni ugled, ugled institucije i povjerenje građana u državnu službu.

(2) U obavljanju privatnih poslova državni službenik ne koristi službene oznake ili autoritet radnog mjesta u državnoj službi.

Članak 5. (Zaštita javnog interesa)

Pri donošenju odluka i vršenju diskrecijskih ovlasti državni službenik dužan je voditi računa o javnom interesu i mjerodavnim činjenicama i ne smije djelovati na način koji ga dovodi u položaj obveze vraćanja usluge nekoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Članak 6. (Sprječavanje sukoba interesa)

(1) U vršenju svojih poslova državni službenik ne smije dozvoliti da njegov privatni interes dođe u sukob s javnim interesom.

(2) On je dužan voditi računa o stvarnom ili mogućem sukobu interesa i poduzme sve mjere predviđene zakonom radi izbjegavanja sukoba interesa.

Članak 7. (Postupanje s povjerenim sredstvima)

Državni službenik je dužan materijalna i financijska sredstva koja su mu povjerena u vršenju poslova koristiti namjenski, ekonomično i efikasno, isključivo za obavljanje poslova i ne koristiti ih za privatne svrhe.

Članak 8. (Postupanje s darom)

(1) Državni službenik ne smije primiti dar, niti bilo kakvu uslugu ili drugu korist za sebe ili druge osobe u vršenju svoje dužnosti, osim protokolarnog ili prigodnog dara manje vrijednosti uz shodnu primjenu propisa kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa pri vršenju javnih dužnosti.

(2) Ako je državnom službeniku ponuđen dar ili neka druga vrijednost dužan je dar ili drugu korist odbiti, odnosno uručen dar vratiti, poduzeti radnje radi identifikacije osoba i ako je moguće pronaći svjedoke i odmah o tome sačiniti službenu zabilješku i obavijestiti izravno pretpostavljenog.

(3) Ako je državni službenik u nedoumici da li se ponuđeni dar može smatrati prigodnim darom manje vrijednosti dužan je o tome zatražiti mišljenje od izravno pretpostavljenog.

Članak 9. (Korištenje imovine institucije u privatne svrhe)

Državnom službeniku nije dozvoljeno korištenje imovine institucije u privatne svrhe, a posebno korištenje imovine institucije protivno interesu državne službe.

Članak 10. (Postupanje s informacijama)

(1) U vršenju svojih poslova državni službenik ne može zahtijevati pristup informacijama koje mu nisu potrebne za obavljanje poslova, a informacije koje su mu dostupne koristi na propisani način.

(2) Državni službenik ne smije neovlašteno saopćavati informacije do kojih je došao u obavljanju svojih poslova, kao ni davati informacije drugima ako to nije sukladno zakonu, drugom propisu ili pravilima i procedurama institucije.

(3) U obavljanju privatnih poslova državni službenik ne smije koristiti informacije koje su mu službeno dostupne radi stjecanja pogodnosti za sebe ili za svoje srodnike.

Članak 11. (Politička neutralnost)

(1) Državni službenik u vršenju svoje dužnosti pridržava se političke neutralnosti.

(2) U službenim prostorijama institucije državni službenik ne smije nositi i isticati simbole političkih stranaka, niti njihov propagandni materijal, te javno ispoljavati svoje uvjerenje vezano za političke stranke i njihovo djelovanje.

(3) Državni službenik ne smije uticati na političko opredjeljenje drugih državnih službenika.

Članak 12. (Ophođenje sa strankama)

(1) U ophođenju sa strankama državni službenik je dužan postupati profesionalno, ljubazno i pristojno, poštivati ličnost i dostojanstvo stranke, pokazati zainteresiranost i strpljenje posebno s neukom strankom, pravovremeno i točno dati podatke i informacije sukladno zakonu i drugom propisu, pružiti pomoć i dati informacije o nadležnim tijelima za postupanje po zahtjevima, kao i o pravnim sredstvima za zaštitu prava i interesa.

(2) Državni službenik se rukovodi načelom jednakosti, jednako postupajući prema svim građanima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju dobi, nacionalnosti, etničke pripadnosti ili porijekla, socijalne pripadnosti ili porijekla, jezičkog i rasnog porijekla, političkih, vjerskih ili drugih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti odnosno hendikepiranosti, obrazovanja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije, imovnog stanja, entitetskog državljanstva ili drugog statusa.

(3) Državni službenik postupajući s posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

Članak 13. (Međusobni odnosi državnih službenika)

(1) Međusobni odnosi državnih službenika temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju.

(2) Državni službenik je dužan u odnosu s drugim državnim službenikom osigurati potrebnu suradnju, ne ometati proces rada, pospješivati profesionalne odnose i radnu atmosferu i izbjegavati radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled institucije.

Članak 14. (Zdravo radno okruženje i zaštita zdravlja)

(1) Državni službenik je dužan brinuti se o zdravom i lijepom radnom okruženju u službenim prostorijama.

(2) U službenim prostorijama državni službenik ne koristi duhanske prerađevine, osim na mjestima koja su suglasno propisima za to određena, ne unosi niti konzumira alkohol, zabranjene supstance ili psihoaktivne medikamente koji se ne mogu kupiti u slobodnoj prodaji a nije ih prepisao ovlašteni doktor medicine.

Članak 15. (Standardi odijevanja na radu)

(1) Državni službenik je dužan biti prikladno i uredno odjeven, primjereno poslovima državnog službenika i svojim načinom odijevanja na radnom mjestu ne narušavati ugled institucije.

(2) Neprikladnom odjećom smatra se naročito:

a) za muškarce: kratke pantalone ili druge pantalone koje u stojećem stavu dosežu iznad članaka, bluza/majica koja nema kragnu i/ili rukave i/ili je neuobičajenih/živih boja, te obuća otvorenih prstiju;

b) za žene: previše otvoren vratni izrez bluze/majice i/ili bluza/majica bez leđa i bez rukava, suknja ili kratke pantalone koje u stojećem stavu dosežu iznad koljena više od pet centimetara, te neprimjerena obuća (papuče ili druga obuća otvorenih prstiju koja se sa zadnje strane ne pridržava uz nogu);

c) sportska odjeća, veća oznaka ili natpis na odjeći, simbol koji može biti uvredljiv ili iritantan po bilo kojem temelju, nepokriveni torzo, te nošenje kape u službenim prostorijama.

(3) Državnom službeniku nije dozvoljeno imati tetovaže na vidljivim dijelovima tijela, te imati probušene pojedine dijelove tijela, osim ušiju.

(4) Izravno pretpostavljeni upozorava državnog službenika koji je neprikladno odjeven na obvezu poštivanja ovog kodeksa u pogledu odijevanja na radnom mjestu i na mogućnost pokretanja stegovnog postupka u slučaju ponovljene povrede kodeksa.

POGLAVLJE III. - NEPOŠTIVANJE KODEKSA

Članak 16.

(Zaštita standarda ponašanja)

(1) Državni službenik koji smatra da se od njega ili drugog državnog službenika traži da postupi na način koji nije sukladan ovom kodeksu o tome pismeno obavještava rukovoditelja tijela uprave ili druge institucije (u daljnjem tekstu: rukovoditelj institucije).

(2) Državni službenik zbog toga ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na druge državne službenike, niti izložen uznemiravanju prilikom obavljanja svojih dužnosti i ostvarivanja prava u instituciji.

Članak 17.

(Pritužbe na nepoštivanje kodeksa)

(1) Građani i službenici mogu se obratiti rukovoditelju institucije pritužbom na ponašanje državnog službenika, za koje smatraju da je protivno odredbama kodeksa.

(2) Pritužbe razmatra rukovoditelj institucije i po potrebi podnosi zahtjev za stegovni postupak suglasno Zakonu o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, kojim je kršenje ovog Kodeksa utvrđeno kao povreda službene dužnosti.

POGLAVLJE IV. - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.
(Nadzor nad provođenjem kodeksa)

Nadzor nad provođenjem ovog kodeksa obavlja rukovoditelj institucije.

Članak 19.
(Posebna pravila ponašanja)

Institucije čiji državni službenici obavljaju poslove koji zahtijevaju dodatno reguliranje pravila ponašanja ili postupanja, mogu svojim aktima dodatno regulirati specifičnosti navedenog ponašanja ili postupanja (nošenje uniforme ili službene odjeće, uporaba oružja, drugih sredstava prinude ili posebnih ovlasti, itd.). Takvo reguliranje mora biti sukladno principima ovog kodeksa.

Članak 20.
(Primjena kodeksa na imenovane osobe i uposlenike)

(1) Ako nije drugačije propisano, odredbe ovog kodeksa shodno će se primjenjivati na:

- a) osobe koje su zasnovale radni odnos imenovanjem, odnosno postavljenjem u instituciju;
- b) pripravnike, volontere, osobe koje u radnom vremenu obavljaju poslove za instituciju temeljem ugovora o djelu, te na osobe koje obavljaju aktivnosti u instituciji temeljem sporazuma s institucijom bilo koje vrste.

(2) Dok se na jedinstven način ne uredi pravila ponašanja uposlenika u institucijama, odredbe ovog kodeksa shodno će se primjenjivati i na uposlenike, osim ako je Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13) i podzakonskim aktima drugačije regulirano.

Članak 21.
(Stupanje na snagu)

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 121/13
28. svibnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.